

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001897

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобринцев Павло Вадимович

2. Pavlo Bobryntsev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 30-06-2026

Спеціальність за освітою: Електропобутова техніка

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13305

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.01.11

Тема дисертації:

1. Управління резильєнтністю підприємств в умовах нестабільності економічного середовища
2. Managing the resilience of enterprises in an unstable economic environment

Реферат/анотація:

1. У сучасних умовах нестабільності економічного середовища, що характеризується посиленням кризових явищ, глобальних економічних трансформацій, технологічних змін та зростанням рівня невизначеності, особливого значення набуває забезпечення резильєнтності підприємств як здатності соціально-економічних систем адаптуватися до динамічних змін, протидіяти зовнішнім викликам і підтримувати стабільність функціонування. Підприємства функціонують у складному конкурентному середовищі, що вимагає від них здатності швидко реагувати на зміни, прогнозувати тенденції розвитку ринку та формувати ефективні управлінські рішення, спрямовані на забезпечення їх довгострокової життєздатності та конкурентоспроможності. У цьому контексті управління резильєнтністю підприємств стає важливим напрямом розвитку сучасної управлінської науки та практики. У першому розділі «Теоретико-методичні основи управління резильєнтністю підприємств в умовах нестабільності економічного середовища» здійснено критичний аналіз концептуальних підходів до розуміння резильєнтності економічних систем як багатокомпонентної властивості, що характеризує здатність соціально-економічних систем адаптуватися до

змін, протидіяти дестабілізуючим чинникам та забезпечувати довгострокову стійкість розвитку. Систематизовано теоретичні засади дослідження ентропії як індикатора нестабільності економічного середовища. Досліджено стратегічний вимір розвитку підприємств промислового сектору економіки України в умовах сучасних трансформаційних процесів. Проведено аналіз сучасного стану та структурних викликів розвитку промисловості, визначено ключові тенденції та фактори, що впливають на формування потенціалу відновлення та розвитку промислових підприємств. Особливу увагу приділено обґрунтуванню триади повоєнного відновлення промислового сектору економіки України. У другому розділі «Аналітично-діагностичні основи оцінювання резильєнтності підприємств» обґрунтовано методичне підґрунтя комплексного оцінювання резильєнтності підприємств, що базується на поєднанні системного, процесного та інтеграційного підходів до дослідження адаптивних можливостей соціально-економічних систем. Розроблено концептуально та аналітично обґрунтовану систему моделей, методів і індикаторів оцінювання адаптивної резильєнтності підприємств, що дозволяє здійснювати кількісне вимірювання їх здатності протистояти дестабілізуючим впливам зовнішнього середовища. Здійснено аналіз складових резильєнтності машинобудівних підприємств, що функціонують в умовах підвищеної економічної турбулентності. Визначено фактори, які формують адаптивний потенціал підприємств, а також досліджено взаємозв'язок між окремими компонентами резильєнтності та результативністю їх функціонування, що дозволило виявити специфіку прояву адаптивних механізмів у діяльності підприємств машинобудівної галузі, що обумовлюється особливостями виробничих процесів, інноваційної активності та стратегічних орієнтирів розвитку. Здійснено інтегральне оцінювання складових резильєнтності машинобудівних підприємств, що дозволило визначити рівень їх адаптивної здатності до протидії шоківим впливам та забезпечення стабільності функціонування у посткризовий період. У третьому розділі «Науково-практичні основи управління резильєнтністю підприємств в умовах нестабільності економічного середовища» розроблено підхід до прогнозування рівня резильєнтності підприємств на основі імплементації методів сценарного моделювання, що дозволяє враховувати багатофакторний вплив економічної нестабільності на їх функціонування. Запропонована багаторівнева методика оцінювання резильєнтності підприємств передбачає ідентифікацію факторів нестабільності економічного середовища та формування альтернативних сценаріїв розвитку – оптимістичного, реалістичного та песимістичного. Це забезпечує комплексну оцінку впливу економічних, фінансових, технологічних та організаційних чинників на стійкість підприємств і створює підґрунтя для вибору ефективних управлінських стратегій з урахуванням взаємодії внутрішніх і зовнішніх факторів їх розвитку. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що пропозиції та рекомендації, сформульовані як результати дослідження, дозволяють промисловим підприємствам досягати та дотримуватися оптимального рівня резильєнтності в умовах нестабільності економічного середовища, а також можуть бути використані в межах уніфікованих прикладних розробок усіма суб'єктами господарювання. Теоретичні положення, методичні розробки, узагальнення і висновки, що містяться в дисертаційній роботі, використовуються у навчальному процесі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

2. In the current conditions of instability of the economic environment, characterized by increased crisis phenomena, global economic transformations, technological changes and an increase in the level of uncertainty, ensuring the resilience of enterprises as the ability of socio-economic systems to adapt to dynamic changes, counteract external challenges and maintain stable functioning is of particular importance. Enterprises operate in a complex competitive environment, which requires them to be able to quickly respond to changes, predict market development trends and form effective management decisions aimed at ensuring their long-term viability and competitiveness. In this context, managing the resilience of enterprises is becoming an important direction in the development of modern management science and practice. The first section, "Theoretical and methodological foundations of enterprise resilience management in conditions of economic environment instability," provides a critical analysis of conceptual approaches to understanding the resilience of economic systems as a multicomponent property that characterizes the ability of socio-economic systems to adapt to changes, counteract destabilizing factors, and ensure long-term sustainability of development. The theoretical principles of

studying entropy as an indicator of economic environment instability are systematized. The strategic dimension of the development of enterprises in the industrial sector of the economy of Ukraine in conditions of modern transformation processes is studied. The current state and structural challenges of industrial development are analyzed, and key trends and factors that influence the formation of the potential for recovery and development of industrial enterprises are identified. Particular attention is paid to substantiating the triad of post-war recovery of the industrial sector of the economy of Ukraine. The second section, "Analytical and diagnostic foundations of assessing the resilience of enterprises," substantiates the methodological basis of a comprehensive assessment of the resilience of enterprises, which is based on a combination of systemic, process and integration approaches to studying the adaptive capabilities of socio-economic systems. A conceptually and analytically substantiated system of models, methods and indicators for assessing the adaptive resilience of enterprises has been developed, which allows for quantitative measurement of their ability to resist destabilizing influences of the external environment. An analysis of the components of the resilience of machine-building enterprises operating in conditions of increased economic turbulence has been carried out. The factors that form the adaptive potential of enterprises have been identified, and the relationship between individual components of resilience and the effectiveness of their functioning has been studied, which has allowed us to identify the specifics of the manifestation of adaptive mechanisms in the activities of enterprises in the machine-building industry, which is determined by the peculiarities of production processes, innovative activity and strategic development guidelines. An integrated assessment of the components of the resilience of machine-building enterprises was carried out, which made it possible to determine the level of their adaptive ability to counteract shock impacts and ensure stable functioning in the post-crisis period. In the third section, "Scientific and practical foundations of enterprise resilience management in conditions of economic environment instability," an approach to predicting the level of enterprise resilience is developed based on the implementation of scenario modeling methods, which allows taking into account the multifactorial impact of economic instability on their functioning. The proposed multilevel methodology for assessing enterprise resilience involves identifying factors of economic environment instability and forming alternative development scenarios – optimistic, realistic and pessimistic. This provides a comprehensive assessment of the impact of economic, financial, technological and organizational factors on the stability of enterprises and creates a basis for choosing effective management strategies taking into account the interaction of internal and external factors of their development. The practical significance of the results obtained is that the proposals and recommendations formulated as research results allow industrial enterprises to achieve and maintain the optimal level of resilience in conditions of instability of the economic environment, and can also be used within the framework of unified applied developments by all business entities. Theoretical provisions, methodological developments, generalizations and conclusions contained in the dissertation work are used in the educational process of V. N. Karazin Kharkiv National University.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бабічев А. В., Бобринцев П. В. Потенціал розвитку промислового сектора економіки України в стратегічному вимірі: триада повоєнного відновлення. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2025. № 91. С. 18-30. DOI: <https://doi.org/10.18664/btie.91.343268>

- Наукова (науково-технічна) продукція:**

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U103888, 0123U103889

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабічев Анатолій Валерійович

2. Anatoliy Babichev

Кваліфікація: к. держ.упр., доц., 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7587-4824

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаустова Вікторія Євгенівна

2. Viktoriia E. Khaustova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5895-9287

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05481984

Місцезнаходження: провулок Інженерний, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Арєф'єва Олена Володимирівна
2. Olena Arefieva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.06.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5157-9970

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маковоз Олена Володимирівна
2. Olena Makovoz

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0187-719X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ус Юлія Володимирівна
2. Yulia Us

Кваліфікація: к. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2523-405X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шепеленко Світлана Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шепеленко Світлана Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна